

12.00: Aylvalaan 20

HIER WOONDE
GRETCHEN NISSENFELD
GEB. 1908
VERMOORD 19.2.1943
AUSCHWITZ

Adres :Aylvalaan 20
Naam :Gretchen Nissenfeld
Geboorte :22 oktober 1908 in Bant (Duitsland, Oost-Friesland)
Arrestatie :11 november 1942
Deportatie :16 februari 1943
Trein :50ste met 1108 personen
Vermoord :19 februari 1943 in Auschwitz
Leeftijd :34 jaar
Beroep :kantoorbediende
Bijzonderheden :ongetrouwd

Website op WWW.joodsmonument.nl/

Boek :

Het gezin Nissenfeld omvatte naast de ongehuwde **Gretchen**, haar broer **Joseph** en haar moeder de weduwe **Biena Nissenfeld geb.Kelman**. De moeder was te Ulanòw op 11 november 1874 in Polen geboren. Hena Biena KELMAN woonde eerst op de Mergelweg 125 en vanaf 26 maart 1936 op de Luikerweg 5. Op 3 april 1939 vertrok zij naar de Ayvalaan 20, waar zij op 17 mei 1944 vertrok “vertrokken onbekend waarheen”.

Moeder werd op 4 juli 1933 terwijl de dochter op 2 september 1933 in Maastricht werd ingeschreven. De broer kwam op 28 december 1933 vanuit Bremen naar Maastricht.

De broer **Joseph Nissenfeld** werd op 16 december 1899 in Magdenburg geboren. Zijn beroep was handelsvertegenwoordiger en zijde fabrikant. Hij kwam op 4 mei 1934 (of 28 april 1934) en ging met zijn echtgenote wonen in de Franquinetstraat 3a en had de Duitse

nationaliteit. Zijn echtgenote heette **Gertrud Miedzinski**, was geboren was op 3 december 1901 in Altberung in Duitsland. Hun zoon **Wolfgang Nissenfeld** werd geboren op 5 september 1931 te Bremen. Vervolgens werd op 6 april 1935 te Heerlen hun zoon **Herbert Nissenfeld** geboren. Het gezin vertrok kort daarna op 13 mei 1935 naar Tel Aviv [Palestina]ⁱ [Deze zonen zouden nog kunnen leven].

Gretchen werd op 11 november 1942 door de politie aan de Aylvalaan 20 gearresteerd en naar Westerbork gebracht. Vanuit Westerbork werd zij drie maanden later op 16 februari 1943 met de 50 ste trein met 1108 personen naar Auschwitz-Birkenau gedeporteerd. Bij aankomst op 19 februari 1943 werd zij meteen vermoord.

Haar arrestatie op 11 november 1942 op last van de Sicherheitspolizei en overgebracht naar het huis van bewaring in Maastricht en vervolgens met 23 andere Joden door de marechaussee op transport gesteld naar het doorgangskamp Westerbork, wordt bevestigd in de brief van de burgemeester van Maastricht aan de Commissaris van de provincie Limburg op 16 november 1942. Onder deze 24 gedeporteerden bevond zick ook mevrouw Korn-Nissenfeld van de Kesselskade 54 in Maastricht, waarvoor al een struikelsteentje is geplaatst.

In een brief van de politie staat nog dat G.Nissel(!)feld, 1 kamer bewoonde waar thans nog meubelen staan.

Uit de gemeente administratie Maastricht (woningen register) blijkt voor de Aylvalaan 20 dat haar moeder mevrouw Nissenfeld-Kelman hier op 3 april 1939 is komen wonen en op 17 mei 1944 is vertrokken met als aantekening onbekend waarheen. Daarnaast is de (Joodse) familie Samuel Schlejen hier ook op 3 april komen wonen en op 13 maart 1943 vertrokken opnieuw met als aantekening onbekend waarheen. Deze familie bestond uit 5 personen, 3 mannen en 2 vrouwen. Het beroep was schilderijen handelaar. Daarnaast heeft nog iemand in dit huis gewoond van 13 augustus 1942 tot 29 december 1942. Dit was Leib Walzer, de (Joodse) koopman in manufacturen. Ook hij is vertrokken opnieuw met als aantekening onbekend

waarheen. Deze terminologie kan betrekking hebben op de deportatie of de onderduik. In dit geval zal het onderduik zijn omdat hun namen niet bij de gedeporteerden vanuit Nederland staan.

Nadat de Joden waren vertrokken is het huis bewoond door een (foute) Duitse Maria Werning aangesteld als Verwalter (bestuurder van Joods bezit) van 15 oktober 1943 tot 19 januari 1946, toen zij weer naar Duitsland vertrok. Verder is Karel Biesmans in dit huis op 14 januari 1944 komen wonen met zijn vrouw. Ook hij was fout met als aantekening onder beroep NSDAP en Hitler Jugend op de bevolkingskaart. De man is overleden op 14 juli 1945 terwijl zijn vrouw nog 5 maanden in dit huis is gebleven en op 14 december 1945 naar Duitsland is vertrokken.

ⁱ Gezinskaarten 1920-1938 Fiche 1151. Verder woonde er Maria N.Werning kwam op 15 oktober 1943 op de Ayvalaan 20 wonen en zij vertrok op 19 januari 1946 naar Duitsland. Tevens woonde er op 11 januari 1944 op dit adres Karel Biesmans met zijn echtgenote. Deze was van beroep nachtwaker hoofd NSDAP Hitlerjugend. Hij overleed op 14 juli 1945. Op 14 juli 1945 werd als bewoonster ingeschreven de weduwe Biesmans geb.Else Lohrenz. Zij vertrok echter op 11 december 1945 naar Duitsland